Compartir objectius i criteris d'avaluació

Estratègia imprescindible de l'avaluació formativa que, juntament a la formulació de bones preguntes i la retroalimentació efectiva, ajuda a reduir la distància en què es troba l'aprenent, dins el seu procés d'aprenentatge, i el lloc cap al qual hauria de tendir a arribar.

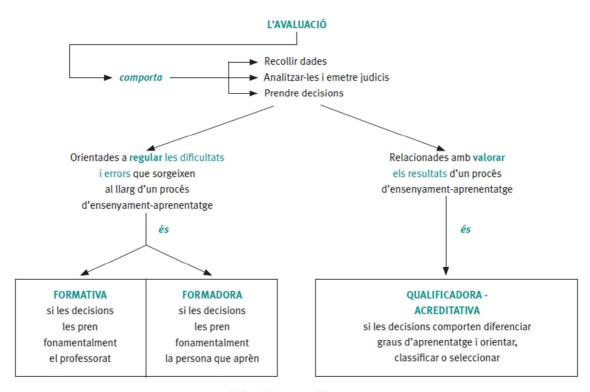
Serveix a l'aprenent per entendre clarament:

- els objectius d'aprenentatge
- els resultats esperables
- el que fa que una tasca sigui ben qualificada

Es pot utilitzar a totes les etapes educatives des d'educació infantil fins al batxillerat.

Funcions de l'avaluació

Les 8 pautes per compartir objectius i criteris d'avaluació

	_
Canviar la pregunta d'inici en la planificació de la tasca: del "què farem?" al "què aprendrem", que és molt més potent des del punt de vista de l'aprenentatge. L'activitat no s'ha d'iniciar si no està clar el seu propòsit (PER QUÈ).	Docent
Formular el títol d'una activitat o lliçó com una pregunta per tal que els estudiants percebin millor quin n'és l'objectiu d'aprenentatge. Un objectiu/pregunta ben formulat comporta bona part de l'aprenentatge. Per exemple: en lloc de "Les parts principals d'una flor", podem començar amb una pregunta com, per exemple, "Per què les flors atreuen papallones?".	Docent
Començar la lliçó amb una activitat que els cridi l'atenció fins i tot abans de compartir els objectius d'aprenentatge. Podria ser una pregunta oberta i els estudiants poden començar a fer suposicions sobre la seva resposta, tot i no tenir el coneixement suficient per resoldre-la del tot.	Docent
Dedicar un espai, una vegada s'ha finalitzat la tasca, perquè els estudiants expliquin el que pensen que han après i insistir sobre la relació que hi ha entre l'activitat realitzada els objectius d'aprenentatge. Aquesta verbalització (oral i/o escrita) és important en totes les edats i pot recollir-se en diaris i carpetes d'aprenentatge.	i Aprenent
Utilitzar qüestionaris per recollir la percepció sobre els propis coneixements i la reflexió posterior sobre la necessitat d'aprendre més. Poden basar-se en els formularis KPSI, graelles d'autoavaluació amb ítems en què l'alumne ha de respondre si sap i pot explicar una cosa, si en pot explicar una part, si no és capaç de dir res sobre el tema, etc.	Aprenent
Fer servir mapes mentals o conceptuals. Aquesta eina és útil per visualitzar conceptes clau i compartir-los per mitjà de grups de discussió, com a part del procés d'aprenentatge i al final. Aquest tipus d'esquemes ajuden l'alumnat a "situar-se" durar el curs o lliçó i a desenvolupar una ment analítica i sintètica.	Aprenent
Utilitzar les rúbriques per comunicar les expectatives de qualitat al voltant d'una tasca. És important que els criteris estiguin formulats d'una manera entenedora per als estudiants de cara a que puguin avaluar-se ells mateixos o bé avaluar els seus companys. I, encara millor, si els alumnes han participat en la creació de la rúbrica, tindran una representació més ajustada dels criteris de realització i de qualitat de les tasques.	Aprenent
En acabar la tasca, recapitular per assegurar que les idees nuclears s'han entès. Els mestres han de recordar constantment als estudiants quin és el propòsit educatiu de les tasques escolars, tot prenent com a referència la situació de partida i el punt d'arribada	Docent

el. 93 558 55 58 Fax 93 558 49 10

NOM	LCOGNO	MIC

D'ESO : ÀREA / CRÈDIT DE_

Xarxa de Competències

UNITAT/TEMA

OBJECTIUS	AUTOAVALUACIÓ	OBSERVACIONS DEL PROFESSOR/A	
QUÈ SÉ I QUÈ HE APRÈS	QUÈ EN SÉ JO 1. No en sé res / No ho sé 2. En sé alguna cosa / Ho sé una mica 3. Crec que ho sé bastant 4. Ho sé i ho pue explicar 5. Ho domino i pue presentar i exposar el tema		
i.	1 2 3 4 5		
2.	1 2 3 4 5		
3.	1 2 3 4 5		
1.	1 2 3 4 5		

AUTOAVALUACIÓ GLOBAL FINAL DE L'ALUMNE/A: DATA:

Un cas real: Conversa per compartir objectius i activar coneixements

Mestra: Quan la Sra. James va plantar les dues plantes la primavera passada tenien més o menys la mateixa talla, però mireu-les ara. Crec que han hagut de créixer en llocs diferents de l'habitació. També crec que té a veure amb la manera com s'alimenten les plantes. Discutiu en parelles: per què creieu que les plantes han crescut de forma diferent ?

Discussió en parelles durant 5 minuts. La professora no hi pren part. Classe sorollosa.

Mestra: Molt bé. Alguna idea?

La meitat de la classe aixeca el brac. La mestra espera uns segons I més infants aixeguen el brac.

Mestra: Mònica - el teu grup?

Mònica: Que una ha crescut més que l'altra perquè estava al costat de la finestra.

Mestra: Al costat de la finestra? Mmm. Què creus, Jamie?

Jamie: Nosaltres creiem que...la més alta s'ha alimentat de més llum.

Mestra: Veig el que vols dir i el que vol dir la Mònica, però hi ha algú més que pugui posar

les dues idees juntes: la finestra - la llum - les plantes...?

Molts braços aixecats. La mestra escull un nen que no ha aixecat el braç.

Mestra: Richard, tu què creus?

Richard: Jo, bé, Dean i jo creiem que la que ha crescut més és perquè tenia més aliment.

Altres nens aixequen el braç insistentment. La mestra apel·la Susan.

Susan: No. Creix perquè té molta llum, ja que està al costat de la finestra.

Mestra: Mmmm. Richard i Dean creuen que la planta té més aliment. Susan, ...i Stacey

també, creuen que la planta ha tingut més llum. Què opineu els altres: Tariq?

Tariq: És la llum, a partir de la fotosíntesi. La planta s'alimenta per mitjà de la fotosíntesi.

La mestra escriu la paraula a la pissarra: FOTOSÍNTESI.

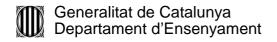
Mestra: Algú altre ha sentit mai aquesta paraula?

Més infants aixequen el braç.

Mestra: Molt bé. Algú pot relacionar aquestes paraules: planta, llum, finestra i fotosíntesi i dir-me per què les dues plantes han crescut de manera diferent?

Diverses mans s'aixequen. La mestra s'espera uns segons i hi ha noves mans després de la pausa...

Black, Harrison, Lee, Marshall & Wiliam. (2003) Assessment for Learning: Putting it into practice. Open University Press (pp.37-39) (traduït de l'anglès)

FULL D'INDICADORS PER A L'ENSENYANT

Compartir objectius didàctics i criteris d'avaluació per afavorir l'aprenentatge de l'alumnat

L'avaluació per a l'aprenentatge (o avaluació formativa) posa el focus en la distància en què es troba l'aprenent, dins el seu procés d'aprenentatge, i el lloc cap al qual hauria de tendir a arribar, que ha de ser ben conegut pel docent. És essencial que l'alumnat conegui el que s'espera que aprengui i com serà avaluat, però no és suficient comunicar-ho de manera unidireccional. Cal deixar que l'aprenent formuli i reformuli ell mateix les fites d'aprenentatge. L'activitat no s'ha d'iniciar si no està clar el seu propòsit. I, després de realitzar-la, cal revisar el seu propòsit i redefinir-lo si cal.

	INDICADOR	SÍ	NO
-	En iniciar un nou tema, projecte o unitat comparteixo amb l'alumnat els objectius educatius, és a dir, allò que vull que aprenguin, per mitjà d'alguna dinàmica o instrument per afavorir i comprovar que els alumnes s'han fet seus els objectius.		
2	En iniciar i acabar qualsevol sessió (dins la unitat o seqüència didàctica) dedico un temps a recordar els propòsits de la unitat i a recapitular, ajudant l'alumnat a ubicar-s'hi.		
3	En algun moment del nou tema, projecte o unitat comparteixo amb l'alumnat els criteris d'avaluació (criteris d'èxit) i comprovo si se'ls han representat.		
4	Comunico als alumnes els criteris de qualificació, és a dir, d'on surten les notes i el tipus i nombre d'activitats d'avaluació que hi haurà.		
5	Quan planifico i porto a terme una activitat, em plantejo destinar uns espais amb estratègies per ajudar l'alumnat a identificar el que ha après i per comprendre les raons de les seves dificultats.		
	En finalitzar un tema i abans de qualsevol activitat d'avaluació, dedico un temps a compartir amb l'alumnat els aprenentatges clau.		
7	En acabar el tema, projecte o unitat faig servir dinàmiques o instruments perquè els alumnes verbalitzin què han après, identifiquin en què han de millorar i els facilito eines i recursos per aconseguir-ho.		
8	Comparteixo els criteris d'avaluació de l'àrea amb els altres docents de l'equip de cicle o departament		
9	A les reunions de cicle o departament es dedica un temps a compartir quines estratègies i dinàmiques fem servir per compartir els objectius i criteris d'avaluació amb l'alumnat.		
	Les famílies tenen coneixement explícit dels criteris de qualificació i d'avaluació i del tipus i nombre d'activitats d'avaluació que es realitza a cada àrea o matèria.		